

*“Mirza Ebu’l-Fazıl, Londra’daki bir vaizin
eleştirilerine cevaben ilmi bir eser yazmıştır.
Hepiniz bundan bir tane edinmelisiniz.
Okuyun, iyi öğrenin ve üzerinde düşünün.
Böylece Emrin karşıtları itham ve eleştirilerde
bulduğunda hazırlıklı olursunuz.”
Hz. Abdülbaha*

MÜKEMMEL KANIT

MİRZA EBU’L-FAZIL GULPAYGANI

Mirza Ebu'l-Fazıl Gulpaygani

&

“Mükemmel Kanıt”

İngilizce Adı: “The Brilliant Proof”

Türkçe Çeviri: Ufuk Celme

Bahai Eserleri Basım Dağıtım A.Ş.

Tüm Yayın Hakları Saklıdır

ISBN: 978-605-63227-5-4

Basım: 2014

Adres:

Bahai Eserleri Basım Dağıtım A.Ş.

Atikali Mah. Meymenet Sok. No:4,

Fatih – İstanbul

Baskı:

Pelin Ofset Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti.

İvedik Organize Sanayi Bölgesi

Matbaacılar Sitesi 1514. Sokak No: 28

06378 Yenimahalle/ANKARA

Tel: 0312 395 25 80 (pbx) • Fax: 0312 395 25 84

www.pelinofset.com.tr

TANITIM

Hız. Abdülbaha 1911 yılında İngiltere'yi ziyaret ettiğinde, konuşmalar yapmak üzere çeşitli kiliselere davet edilmiş ve aydın Hıristiyan din adamları tarafından büyük bir ilgi ve sempatiyle karşılanmıştı.

Bundan kısa bir süre sonra *Evangelical Christendom* isimli bir dergide, Peter Easton isimli bir misyoner tarafından yazılan ve Bahai Dini ve Merkezi Şahsiyetleri'ne hakaretler içeren bir makale yayımlandı.

Bahai tarihinin en büyük âlimlerinden birisi olarak kabul edilen Mirza Ebu'l-Fazıl, bu makaleye cevap olarak, Hız. Abdülbaha'nın *Burhan-ı Lami* olarak adlandırdığı bir yazı kaleme aldı.

Ebu'l-Fazıl'ın Beyrut'ta, ağır hastayken ve iki gün içinde yazdığı bu cevap, Emrin savunulması konusunda tarihi ve mükemmel bir örnek olarak özel bir yere sahiptir. Ebu'l-Fazıl, son büyük eseri olarak kabul edilen bu yazısında, Peter Easton'un iddialarını derin bir bilgi, tarihi kanıtlar ve bilimsel bir yaklaşımla çürütür ve Bahai Dini'nin daha önceki dinlerden farklarını belagat dolu bir dille açıklar.

Bahai literatürünün bu seçkin eseri, yazarının vefatının 100. yılı anısına, kendisinin biyografisi eşliğinde "Mükemmel Kanıt" ismiyle Türkçeye çevrilmiştir.

Bahai Eserleri Basım Dağıtım A.Ş.

MİRZA EBU'L-FAZIL GULPAYGANI
(1844-1914)

BİYOĞRAFI

Mirza Ebu'l-Fazıl Gulpaygani (1844–1914):

Bahai tarihinin en önde gelen âlim ve mübelliğlerindendir. Bahai Dini'nin Türkmenistan, Mısır ve ABD'de yayılmasına büyük katkıda bulunmuştur. Vefatından sonra, Bahai Dini'nin Velisi Hz. Şevki Efendi tarafından, Hz. Bahau'llah'ın on dokuz havarisinden birisi olarak adlandırılmıştır. 1844 yılında İran'ın Gulpaygan bölgesine yakın bir köyde doğdu. Doğduğunda kendisine verilen isim Muhammed'di. İleriki yıllarda "Faziletin Atası" anlamına gelen "Ebu'l-Fazıl" lakabını aldı. Daha sonraki yıllarda ise Hz. Abdülbaha kendisini sık sık "Faziletlerin Atası" anlamına gelen "Ebu'l-Fazâil" olarak adlandırmıştır. İlk eğitiminin ardından önce Sultanabad'a, daha sonra İsfahan'a giderek din eğitimi aldı. 1873 yılında Tahran'a gitti ve daha sonraki yıllarda Medar-ı Şah Medresesi olarak tanınacak olan Hâkim Haşim Medresesi'nde, kuramsal teoloji konusunda öğretmenlik yapmaya başladı. Burada, felsefe ve mistik felsefe konularının yanı sıra dinler tarihi konusundaki bilgisini de arttırma fırsatını buldu. İki Budist rahipten ve Batılı öğretmenlerden dersler aldı. Kısa bir süre sonra Hâkim Haşim Medresesi'nin başına geçirildi. 1876 yılının başlarında Bahailer ile tanıştı. Çeşitli toplantılara katıldı. Hz. Bab ve Hz. Bahau'llah'ın elde edilebildiği tüm eserlerini okudu. Bu süreçte kendi içinde büyük bir entelektüel mücadele verdi. Emrin hakikatini aklen kabul etmişti ancak kalben henüz emin olamıyordu. Nihayet, Hz. Bahau'llah'ın Osmanlı Sadrazamı Âli Paşa ve Padişah Abdülaziz'in akıbetlerini ve Edirne'yi kaybedeceklerini bildiren Reis ve Fuad Levihlerini okudu. Levihlerde önceden haber verilen bu olaylar birkaç ay içinde gerçekleşince, 20 Eylül 1876'da, kendi sözleriyle "Boş hayaller ve fanteziler merhalesinden, İkan merhalesine geçti..."¹

1 Adip Taherzadeh, Hz. Bahau'llah'ın Zuhuru, Cilt-3, Sayfa 129

Ebu'l-Fazıl Bahai olduktan kısa süre sonra Medrese'deki görevinden kovuldu. Zerdüştî çocuklara eğitim veren bir okulda öğretmenlik yapmaya başladı. Bahai olduğu için Aralık 1876'da 5 ay, 1882-83'de 19 ay ve Ekim 1885'de altı ay hapsedildi. Şubat 1876'da serbest bırakıldıktan sonra, Hz. Bahau'llah'tan kendisini seyahate çıkararak Emri tebliğ etmeye davet eden bir mektup aldı. Bunun üzerine, Mart 1886'da üç yıllık bir yurt gezisine çıktı ve Kaşhan, İsfahan, Yezd, Tebriz, Hamadan, Kirmanşah, Sanandaj, Tabas ve Meşhet'e gitti. Haziran 1889'da Aşkabat'a geldi. Şubat 1890'da Semerkant'a gitti. 1890-91'de Aşkabat'a döndü. Bu tarihte Rus âlim Tumanski ile tanışarak, Bahai Dini ile ilgili araştırma ve çalışmalarında kendisine yardımcı oldu. 1891-92'de Buhara'ya gitti. Hz. Bahau'llah'ın Suudu'ndan yaklaşık iki yıl sonra, Eylül 1894'de, Akka'da Hz. Abdülbaha ile bir araya geldi. Hz. Abdülbaha'nın kendisine Emrin tebliği konusunda daha farklı bir strateji uygulaması tavsiyesi üzerine Kahire'ye gitti. Bu tarihe kadar Mısır'da yaşayan Bahai toplumunun tamamı İranlılardan oluşuyordu. Ebu'l-Fazıl, Kahire'de bu Bahailer ile temas kurmadı ve El-Ezher üniversitesini ziyaret etmeye başladı. Kısa bir süre sonra El-Ezher öğrencilerinden bazıları ve Mısırlı bazı âlimler Hz. Bahau'llah'a iman ettiler. Temmuz 1900'de bir kez daha Akka'ya gitti. Bu dönemde Dr. İbrahim Hayrullah isimli kişinin yarattığı krizin Amerikan Bahai toplumunda bir bölünmeye neden olmaması ve Emrin bu ülkede yanlış bir şekilde tanınmaması için, Hz. Abdülbaha kendisinden ABD'ye gitmesini istedi. Ebu'l-Fazıl önce Paris'e, buradan ABD'ye gitti. Bu ülkede hem çeşitli şehirlerdeki Bahai toplumlarını ziyaret etti, hem de Hz. Abdülbaha'nın talimatıyla Bahai Dini'ni tanıtan bir kitap üzerinde çalıştı. Kasım 1904'de, yine Hz. Abdülbaha'nın çağrısı üzerine ABD'den ayrıldı.

Ebu'l-Fazıl Gulpaygani yaşamının son yıllarını Mısır'da geçirdi. Bu dönemde Hayfa ve Beyrut'u ziyaret etti. Mısır'da Hz. Abdülbaha ile bir araya geldi. 21 Ocak 1914'de Kahire'de vefat etti.

Ebu'l-Fazıl, Hz. Bahauallah'a iman ettikten vefatına kadar geçen otuz sekiz yıllık dönemde, her birisi bilimsel birer şaheser olan çok sayıda Emri eser kaleme almıştır. Kendisini şahsen tanımış veya eserlerini incelemiş olanlar Ebu'l-Fazıl'ın mükemmel bir bilgi, irfan ve anlayışı, Bahai Dini'ne tam bir adanmışlık ve tevazu ile birleştirmiş olduğu konusunda hemfikirdirler. Adip Taherzadeh'in "Hz. Bahauallah'ın Zuhuru" adlı kitaplarında yer alan aşağıdaki alıntılar², bu konuya değinmektedir:

"... Bir gün kendisine böyle geniş bir bilgiyi nasıl edindiğini ve bu Tanrı vergisi bilgiye nasıl sahip olduğunu sormuşlar. Bu sorudan o kadar rahatsız olmuş ki, hiddetlenerek şöyle demiş; 'Ebu'l-Fazıl kim ki! Ebu'l-Fazıl ne ki! Ben, Hz. Bahauallah'ın okulunun uçsuz bucaksız okyanusunda sadece bir damlayım. Siz de aynı okula girerseniz, Ebu'l-Fazıl'ın hocası olursunuz...'

... Hz. Abdülbaha Mirza Ebu'l-Fazıl'ı ABD'ye göndermişti. Ebu'l-Fazıl oradan döndükten sonra kendisi ve birkaç Amerikalı ziyaretçi, Akka'da, Hz. Abdülbaha'nın huzurunda oturuyorlardı. Ziyaretçiler, Mirza Ebu'l-Fazıl'ı yardımlarından ötürü övmeye başladılar. Pek çok kimseye tebliğ yaptığını, Emri düşmanlara karşı en iyi şekilde savunduğunu, Amerika'da güçlü ve Emre bağlı bir Bahai toplumu kurulmasına yardım ettiğini anlattılar. Övgüler devam ettikçe, Mirza Ebu'l-Fazıl gittikçe huzursuzlaştı, nihayet gözlerinden yaşlar boşandı ve hüngür hüngür ağ-

2 Adip Taherzadeh, Hz. Bahauallah'ın Zuhuru, Cilt-2, Sayfa 58-59 ve Cilt- 3, Sayfa 132

ladı. Ahbaplar şaşırđılar ve buna bir anlam veremediler, [hatta] kendisini yeterince övmediklerini bile düşündüler. Bunun üzerine, Hz. Abdülbaha bu övgülerle onu çok incittiklerini, çünkü onun kendisini Emir’de bir hiç olarak kabul ettiğini ve herhangi bir bahis veya övgüye layık olmadığına içtenlikle inandığını açıkladı.

... Miraz Ebu’l-Fazıl, Hz. Bahauallah’ın makamının çok yüce, kendisinin ise çok değersiz olduğunu bildiğinden O’nun huzuruna müşerref olmak için izin isteyemedi. Kendisi, Hz. Bahauallah’ın... yüzünü hiç görmeyen havari-lerinden biridir...”

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

MÜKEMMEL KANIT

O'dur Diri, O'dur Kendi Kendine Var Olan!

Miladi 1911'in son ve hicri 1330 yılının bu ilk günlerinde, beni hayrete düşüren, garip bir makale ile karşılaştım. Ne mi gördüm? Kendisini yirminci yüzyılın ilim irfan sahiplerinden, Hz. İsa'nın tertemiz dininin bir hizmetkârı ve uygar ve kültürlü bir batılı sayan Peter Z. Easton adında Protestan bir misyonerin, Hz. Abdülbaha'nın eşsiz ve ilahi sözlerinin Avrupa'nın her tarafına yayılmasından dolayı kıskançlığa kapılarak nezaket ve insaf sınırlarını aştığını ve Evangelical Christendom adlı dergide, nefret ve iftiralarla dolu bir makale yayınladığını gördüm.

Evet, kıskançlık birçok kişinin yüksek mevkilerinden ve nezaketin zirvesinden tepetaklak boş söz çukurlarına yuvarlanmasına ve yalanlar ve iftiralar yazmasına neden olmuştur. Ancak aziz insan Baş diyakoz Wilberforce'un, irfan ve yüksek mevki sahibi insanların makamına yaraşır bir şekilde, büyük bir toplantıdan önce Hz. Abdülbaha'dan "Üstat" şeklinde söz etmesi ve Kendisini oradaki büyük kalabalığa övgü dolu sözlerle tanıtmaması, bu şahsın kıskançlık ateşini daha da körüklemiştir.

Makalenin içeriğini bir bütün olarak değerlendirdiğimde, yazarın tek amacının içindeki kıskançlık ateşini kötülük ve nefret dolu sözlerle bastırmaya çalışmak olduğunu ve zafer kazanmak için, genellikle zayıf ve cahil düşmanın tek kılıcı ve biricik silahı olan iftira ve yalana başvurduğunu gördüm. Böylesine huyların ve uygunsuz özelliklerin, hiç tahmin etmediğim şekilde uygarlık ve ahlaki kültür iddiasında bulunan ruhlarda ortaya çıktığını görmek, keder ve üzüntüyü daha da arttırdı.

Dünyanın diğer bölgelerinde yeterince küfürbaz, müfteri ve yalancı yok mu ki Avrupa'da da böyleleri çıkıyor? Kendisini ahlaki erdemlerin öğreticisi ve Hıristiyanlığın yüce değerlerinin yayıcısı olarak kabul eden kişinin, Deccal'ın en belirgin işareti ve özelliği olan bir nitelik mi göze çarpması lazım? Allah'a yemin olsun ki, hayır! Dünyada böylesine kötü niteliklere sahip olanlar bulunsa bile, yüce niteliklerin doğuş yerleri de zuhur eder ki Hz. İsa'nın "Ağacı meyvesinden tanımalısınız."³ mukaddes sözü gerçekleşsin ve Hz. İsa'ya yakın olanlar, O'na karşı olanlardan ayırt edilebilsin.

Hız. Abdülbaha Avrupa'daki insanları yüce insani değerlere davet ederken, Peter Z. Easton iftira, nefret, sahtekârlık ve çamur atma dersi veriyor!

Hız. Abdülbaha dünyada yaşayanları birlik ve uyuma davet ederken, Peter Z. Easton insanlığı ayrılık ve uymuzluğa çağırıyor!

Hız. Abdülbaha dua toplantılarında mübarek ellerini göğze kaldırarak, Avrupa'daki insanlar için Yüce Allah'ın katından lütuf ve merhamet dilerken, Peter Z. Easton bilimsel dergilerde Doğu halklarının Hıristiyanlığın kutsal değerlerinden ne kadar uzak olduklarını ispatlamaya çalışıyor ve hepsinin azap çekmesini ve cezalandırılmasını arzuluyor!

3 Bu alıntı Hz. İsa'nın gerçek peygamberlerin sahtelerinden verdikleri meyvelerle ayırt edilebileceğini bildirdiği Dağdaki Vaazı'ndan alınmıştır. "Sahte peygamberlerden sakının! Onlar size kuzu postuna bürünerek yaklaşırlar, ama özde yırtıcı kurtlardır. Onları meyvelerinden tanıyacaksınız. Dikenli bitkilerden üzüm, devedikenlerinden incir toplanabilir mi? Bunun gibi, her iyi ağaç iyi meyve verir, kötü ağaç ise kötü meyve verir. İyi ağaç kötü meyve, kötü ağaç iyi meyve veremez. İyi meyve vermeyen her ağaç kesilip ateşe atılır. Böylece sahte peygamberleri meyvelerinden tanıyacaksınız." (Matta 7:15–20) [ç.n.]

Hız. Abdülbaha “Kimse hakkında kötü konuşmayın ve kimsenin kötülüğünü istemeyin”⁴ derken Peter Z. Easton hiç kimsenin, sayısını 3 milyon olarak tahmin ettiği bir toplumun iyiliğini istememesini veya merhamete değer olduklarını düşünmemesini söylüyor!

Bu yüzden merak ediyorum; acaba varlık ağacının iyi ve kötü meyvelerini birbirlerinden nasıl ayırt edeceğiz ve o mübarek “Ağacı meyvelerinden tanimalısınız” sözünü nasıl anlayıp izah etmemiz gerekiyor? Bana göre bundan başka bir ölçüt yoktur ve Peter Z. Easton da başka bir şey anlatamaz.

Hız. İsa'nın Matta İncili'nin 12. bölüm 34. ayetteki sözünü hatırlayın; “Sizi engerekler soyu! Kötü olan sizler nasıl iyi sözler söyleyebilirsiniz?”

Evet, eğer şeker kamışının acı meyve ve gln kötü koku vermesi mümkün olsaydı, mukaddes kitaplarda böyle uyarılar (Ağacı meyvelerinden tanimalısınız) yer almaz ve böyle ölçütler konmazdı.

Bu nedenle Peter Z. Eastoneşitli ölçülerde yalan, iftira, hakaret, nefret ve benzeri şeyler üretirken, Hız. Abdülbaha insanları doğruluk, dürüstlük ve uyuma çağırmakta ve iyi ahlak ve yüce nitelikler tavsiye etmektedir. Tüm bunların amacı, her iki şahsın mizacının ortaya çıkarak varlık ağacının meyvelerinin görülmesi ve insanların gerçek ölçütü bulabilmesidir.

zet olarak, bu kul söz konusu makaleyi dikkatle inceleyip değerlendirdiğinde, Peter Z. Easton'un yüce Bahai Dini'ne kendince “dört kanıt” sarılarak karşı çıktığı ortaya ıktı. Bu nedenle bu dört hususu belirterek, ken-

4 Krş. Farsça Saklı Sözler, No: 44 [.n.]

disinin gerçek dışı düşüncelerinin yanlışlığını tek tek ve açıkça göstereceğiz:

Birincisi: Kendi düşüncesine göre Hz. Bahauallah'ı itham eden yazarların sözlerinin Hz. Bahauallah'a atfettikleri yakışıksız özellikler...

İkincisi: Hz. Bahauallah'ın öğretilerinin kamutanrıci ve kamutanrıçılığın⁵ da yanlış ve hatalı bir doktrin olduğu iddiası...

Üçüncüsü: Baskı, zorba ve çağdışı yönetimlerin uygulanması olduğu halde, Bahai dininin amacının tekrar baskıcı bir yönetim düzeni kurmak olduğu beyanı...

Dördüncüsü: Bahai dininin diğer dinlerden daha iyi ve üstün bir şey gösteremediği, kısacası, Hz. Bahauallah'ın Hıristiyanlıkta olmayan hangi yenilikleri getirdiği ve farkın nerede olduğu...

Şimdi bu dört konudaki iddialara bir cevap yazmamız gerekir ki, gerçeği yalandan ve doğru yolu sapkınlıktan ayırt edebilelim.

H. Bahauallah'a Dönük İthamlar

Anlatanların ifadesine dayanan bu ilk konu için bu misyoner Peter Z. Easton, bazı kişilerin Ebha'nın En Kutusal Cemali⁶ aleyhindeki çeşitli yazılarına bel bağlamıştır. Eleştiri ve suçlaması şöyledir; "O saygıdeğer insan, Wilberforce, neden İran'da ve Akka civarında yaşayan ve Bahauallah aleyhinde yazılar yazan Hıristiyan misyonerlerin açıklamalarına kulak vermedi ve bunları dikkate almadı?" Saygıdeğer misyoner tarafından ileri sürülen kanıt özetle budur ancak böyle bir kanıt, bilgili insanların nazarında

8

5 Tanrı ile evreni bir kılan, her şeyi Tanrı olarak gören öğretilerin genel adı, tüm tanrıçılık, panteizm. [ç.n.]

6 Hz. Bahauallah [ç.n.]

fazlasıyla zayıf ve seviyesizdir.

İlk olarak, Peter Z. Easton gibi kendisini 20. yüzyılın âlimlerinden birisi olarak gören ve gerçeği yalandan ayırt edecek tarafsız bir usta sayan bu çapta bir insanın sadece tek tarafın beyanına güvenmesi, bu yazıyı yazan kişi için gerçekten çok şaşırtıcıdır. Doğru sonuca varmak ve dürüstlük ve adaletle hüküm vermek için yapması gereken şey, konu hakkında olumlu ve olumsuz, dostane ve düşmanca ve iyi ve kötü düşünen en az yirmi kişinin beyanlarını karşılaştırmak ve sonra iki tarafın söylediklerini tarafsız şekilde değerlendirmektir. Nitekim Ebha'nın En Kutsal Cemali (Hz. Bahau'llah) hakkında olumsuz şeyler yazanlar olduğu gibi, iç görüş ve basiret sahibi başka insanlar ve hem Doğulu hem Batılı tarihçiler, kitaplarında O'nun için son derece övgü dolu methiyeler de yazmışlardır. Hüküm neye göre verilecektir? İnsan sadece düşmanın yargısına güvenip, aleyhte yazılmış her şeyi geçerli mi kabul etmeli? Sadece tek tarafın beyanlarını dinleyen ve diğer tarafı dikkate almayan herkesin bu hatayı işlemiş olduğu doğru değil midir?

Hem, Avrupalılar hiç tarih okumadı mı? Şu ünlü atasözünü de mi duymadılar? "Tarih tekerrür eder." Romalı büyük filozof ve tarihçi Tacitus, Hıristiyanlığın başlangıç çağında ve yayılmaya başladığı dönemde açık açık "Hıristiyanlık insanlığın düşmanıdır." diye yazmadı mı? Başka bir yerde de şöyle yazmıştı; "Hıristiyanlık zararlı batıl inançlardandır." Başka bir Romalı filozof ve tarihçi olan Suetonious, o tertemiz Hıristiyanlığı "sahtekârlık, kabulü doğruluğa ve yüce gönüllülüğe aykırı ve sadakat ve iyi vatandaşlığa zararlı" olarak ilan etmişti. Bunları kendi gözlerinizle görmek için Kilise'nin kayıtlarına başvurun ki

Peter Z. Easton'un tarihi gerçekler hakkındaki cehaletine tanık olabilirsiniz.

Şu anda seyahatte olsa da⁷ yazarın yanında Protestan, Katolik ve Rum Ortodoks Kiliseleri'nin tarihlerine dair dört kitap bulunmaktadır. Yunan, Romalı ve İskenderiyeli filozofların Hıristiyanlık aleyhinde, hayır, aslında doğrudan, nur ve izzet O'nun üzerine olsun, Hz. İsa aleyhinde yazdıkları kitaplardan birisi, Hıristiyanlığın ikinci yüzyıldaki ünlü filozoflardan Celsus'a aittir. Bu şahıs Hz. İsa'nın kutsal kişiliği hakkında, korkunç yalan ve iftiralarla dolu koca bir kitap derlemiştir.

En büyük Platoncu filozoflardan Suriyeli Porphyry, Hıristiyanlık aleyhinde ve Hz. İsa ve havarilere yönelik itham ve küfürlerle dolu koca bir kitap yazmıştı. Bu kitap, Hıristiyan İmparatorlar Sydocius ve Dovalantianus'un emirleriyle yakılmış ve yok edilmiştir. Kilise tarihçileri, bu şahsın saygın bir filozof ve iyi bir yazar olduğunu yazar.

Kral Antonius'un öğretmenlerinden, belagat ve hitabet erbabı Ferento, Hıristiyanlık aleyhinde ve Hıristiyanların "bayağılıkları" hakkında 15 cilt yazmıştır. Antonius'un kendisi de derin bilgisi ve filozofluğu ile bilinen büyük imparatorlardan birisiydi. Avrupalı âlimler kendisinden "Yüksek bilgeliğin Sezar'ı" olarak söz etmiş ve sahip olduğu erdemler hakkında süslü yazılar yazmıştı. Amerikalı James Murdock, Kilise'nin Tarihi tercümesinde İskenderiye'de Ammonius Saccas tarafından kurulan büyük üniversiteden bahsederken ki bu okulu tanıtmaya ve şöhretinden bahsetmeye gerek yok, şöyle söyler: "Bu üniversiteden iki büyük âlim mezun olmuştur, birisi İmparator Mark Antonius ve diğeri Epictetus'tur."

7 Ebu'l-Fazıl bu yazıyı kaleme aldığında Beyrut'taydı. [ç.n.]

Kısaca, şöhretini duyduğunuz bu büyük ve bilge imparator, Hıristiyanlardan “zararlı ve hakları olmayan şeyler talep eden”, “zihnen özürlü”, “erdemlerden ve takdir edilecek özelliklerden yoksun” şeklinde ifadelerle söz eder. Bu imparator Hıristiyanlara düşman olmayı büyük bir görev olarak görmüş ve kendilerini yok etmeye çalışmıştır. Şöyle söyler; “Nasıralı İsa’yı, kendisini hiç görmemiş ama basitlikleri ve tembellikleri yüzünden peşinden giden bu zavallı Romalılara değil, kendi Yahudi halkına sorun.”

Önemli bir filozof olan ancak Hıristiyanlar tarafından Dönek Jülian olarak adlandırılan İmparator Jülian da, Hıristiyanlığı itham eden birçok kitap yazmış, Hıristiyan toplumunun tutum ve davranışlarını eleştirmiş ve Hıristiyanları insanlığın düşmanları olarak isimlendirmiştir.

Hız. İsa hakkında Yahudilerin yazdıkları ise kaleme alınacak gibi değildir. Anlayış ve basiret sahibi bir kişi için sadece tek bir nokta yeterlidir; yani Hız. İsa’nın Zuhuru’ndan 1900 yıl geçmiş olmasına rağmen henüz Yahudilerin hiçbiri O’nun dinini araştırmaya niyet bile etmemiştir. Bu, Yahudi âlimlerinin Hız. İsa hakkında yazdıklarını ve O’na yakıştırdıkları kötü nitelikleri yeterince gösterir.

Bu tuhaf yazar Peter Z. Easton’a, yukarıdaki gerçekler dikkate alındığında, önyargısız bir insanın Hız. Bahauallah’ın karakteri ve nitelikleri hakkında aleyhte yazanlara güvenerek hükme varmasının uygun olup olmadığını soruyoruz. Eğer öyleyse, bir kişinin yukarıda bahsi geçen muhalif filozof ve seçkin yazarların Hız. İsa hakkında söylediklerini göz ardı etmesi ve O’nun nitelik ve karakteri hakkında, âlimlerin beyanları yerine havarileri tarafından yazılan İncillere güvenmesi nasıl beklenebilir? Bu çok tuhaf olmaz mı?

Ancak bu makalenin yazarı, ne bugün ne de Hz. İsa'nın günlerinde, akıllı bir insanın bir kişi hakkında düşmanlarının söylediklerine güvenerek hükme varmaması gerektiğini düşünmektedir. Hayır, insan söz konusu kişinin eylemlerine, davranışlarına ve eserlerine bakarak, O'ndan kaynaklanan sonuçlar üzerinde düşünüp taşınmalı ve böylece gerçek ölçüt olarak Hz. İsa'nın kendi sözlerini kabul etmelidir; "Ağacı meyvelerinden tanımalısınız". Son derece açık şekilde ve binlerce kez kanıtlanmıştır ki büyük insanların kendilerini kıskanan birçok düşmanı olur ve bir düşman kendisini acizlik içinde hissettiği zaman, çamur atmaya ve iftiraya bel bağlayarak, hakaret etmeye ve bela okumaya kalkışır. Bu nedenle bilge insanlar şöyle söylemiştir; "Kötü söz, zayıf insanın silahıdır."

Kilise'nin Tarihi tercümesinde Amerikalı James Murdock şöyle yazar; "Romalı yöneticiler tebaalarının dini özgürlükleri konusunda çoğunlukla ılımlı ve açık görüşlü olsalar da Hıristiyanlara iki nedenden dolayı engel olarak, kendilerini ortadan kaldırmaya ve köklerini kazımaya çalıştılar: Birincisi kendi dinlerine besledikleri sevgi nedeniyle Hıristiyanların kendi inançlarını zayıflatmasına ve değerini düşürmesine izin veremezlerdi. İkincisi, Hıristiyanlığa düşman olanların bu dinin takipçilerini yöneticiler önünde alçakça iftiralarla suçlaması ve dinsizlik, dua ve ibadet etmemek, iktidar ve güç arzulamak ve liderliği ele geçirerek yönetimi değiştirmek gibi her türlü ahlaksızlık ve kusurla nitelendirmeleriydi. Bunlar Hıristiyanları ahlaka aykırı davranmakla ve hatta yamyamlıkla itham ederek, Romalıların çocuklarını kaçırdıklarını ve öldürdükten sonra cesetlerini de ziyafet ve eğlencelerde kullandıklarını ileri sürmekteydiler."

Bunlar bahsi geçen yazarın naklettiği iftiraların kısa bir özetidir ki böylece insanlar gerçeği yalandan ayırt edebilsin.

Bu olaylar üzerinde derinliğine düşünen birisi, böyle yalan ve iftiralara bel bağlamanın her zaman Allah'a düşman olanların bahanesi olduğuna şahadet edecektir. Oysa böylesine yöntemler hiçbir zaman Allah'ı bulmaya ve gerçeği yalandan ayırmaya vesile olmamıştır.

Örneğin sağgörölü bir insan nasıl olur da düşmanlarının, Allah saklasın, Hz. Bahauallah'ın kardeşini zehirlemeye niyet ettiğiyle ilgili sözlerine güvenebilir? Tüm peygamberler benzer küfür ve ithamlara maruz kaldıklarına göre, kimsenin doğruluğunu kanıtlayamayacağı böyle sözler ölçüt olarak alınabilir mi?

Üstelik Mirza Yahya (Suph-i) Ezel'in⁸ Hz. Bahauallah'a dönük kıskançlık ve düşmanlığı, Bağdat'ta ikamet ettikleri günlere kadar uzanmaktadır. Yahya bu şehirde Mukaddes Varlık'ın (Hz. Bahauallah) Allah'ın Dini'ni destekleyen, Tanrı Sözü'nün yayılmasına sebep olan, aziz canların birlik içinde bir araya toplanmasını sağlayan ve düşmanın entrikalarına ve hainliklerine karşı koyan göz kamaştırıcı eserlerine (yani Levihlere) tanık olurken, kendisi yalancıların en belirgin eğilimi olduğu şekilde ölüm korkusuna kapılmış ve ne ortaya çıkmaya ne de insanlarla görüşmeye cesaret edebilmişti. Ardından kıskançlık ve nefret ateşi, bugün Bay Easton'un kalbinde olduğu gibi Yahya'nın kalbinde de alevlendi ve birkaç kez Hz. Bahauallah'ı öldürmeye kalkıştı.

8 Hz. Bahauallah'ın üvey kardeşi. Asıl adı Mirza Yahya, lakabı Subh-i Ezel'dir. [ç.n.]

Ayrıca, Hz. Bahauallah'ı Edirne'de zehirlemeye, üstelik güvenilir kaynaklara göre, bunu iki kez yapmaya kalkıştı ama planı başarıya ulaşmayınca yeni bir entrika çevirerek, diğerlerinin kendisini zehirlemeye ve hayatını almaya çalıştıklarını iddia etti.

Zayıf ve yenilmiş bir düşmanın daima bu tip kulplar taktığı ve düşmanlığını gizli niyetler ve kurnazca planlarla sürdürdüğü açık bir noktadır.

Buna karşın muzaffer ve güçlü olan tarafın böyle niyetler beslemeye ihtiyacı yoktur. Çünkü eğer Hz. Bahauallah, Ezel'i mahvetmek isteseydi bunu yapamayacak durumda olmadığı gibi, planını yerine getirmek için böyle bir yönteme de ihtiyacı yoktu.

Subh-i Ezel, Nasıruddin Şah ve bazı büyük ulema ve din adamları gibi düşmanlarını ölümden koruyanın, bizzat Hz. Bahauallah'ın güçlü ve kudretli kalemi olduğunu gösterecek ve kanıtlayacak sayısız tarihi ve somut kanıt sunulabilir.

Aksi takdirde Babiler bu insanlardan hiç birisinin yaşamasına izin vermezdi. Evet, gül bahçesinden esen sabah melteminden daha canlandırıcı ve mis kokulu gül yaprağından damla damla süzülen ilkbahar yağmurundan daha duru olan tertemiz ve ilahi beyanlarının etkisiyle dostlarını eğiterek dünyayı şaşırtan ve hayran bırakan, Hz. Bahauallah idi. Üç yüz on üçü aylar boyunca binlerce hükümet askerine direnen, Neyriz, Zencan ve Mazenderan'daki çatışmalarda cesaretleriyle, kahramanlıklarıyla, güçleriyle, metanetleriyle ve azimleriyle, düşmanı olduğu kadar diğer ulusların askerlerini de afallatan ve şaşkınlığa düşüren bir ruha ve yüreğe sahip olanlar, Hz. Bahauallah'ın Bağdat'a ulaşmasından bugüne kadar geçen uzun yıllar

süresince O'nun olağanüstü öğretileriyle ve şefkat dolu bir kalp ve nezaketle öylesine terbiye edildiler ki, birçok büyük olay karşısında tahammül gösterip nefislerine hâkim oldular ve herhangi bir insanın huzurunu kaçırarak ya da herhangi bir ülkenin kanunlarına aykırı olacak şekilde davranmadılar. Katledildiler ama kimseyi öldürmediler. Vahşice zulümlere katlandılar ama dudaklarından tek bir şikâyet dökülmedi.

İsfahanlı merhum Hacı Muhammed Rıza 1882'de Aşkabat'ta şehit edildiği zaman, polis şefi şehirdeki gerginliği ve Bahailerin maruz kaldıkları tehlikeyi gördü. Bunun üzerine Bahailere silah taşıma izni verdi ama onlar ölmenin kendilerini savunmaktan mubah olduğu düşüncesiyle bunu yapmadılar. Ardından hükümet bu şehidi komplo kurarak katledenler için bir yargılama başlattı. Beş aylık inceleme ve tarafların dinlenmesinin ardından, savaş bakanlığından yüksek bir yargıç, yetkili bir heyet ile birlikte St. Petersburg'dan Aşkabat'a geldi. Ayrıntıları sözü uzatacak olan, halka açık bir mahkeme yapıldı. Mahkeme, iki katilin asılmasına ve komploya karışanların Sibiry'a da ömür boyu hapsedilerek ağır işlerde çalıştırılmalarına karar verdi. Eyalet valisinin bu cezayı hafifletme hakkı olduğu için dört Bahai üç gün sonra kendisini görmeye gittiler. Bu büyük adam, Merv fatihi ve eyaletin genel valisi Kamarof'tu. Bahailer mahkûm edilen katiller için ricacı oldular. Vali bu asil davranış ve terbiyeden öylesine etkilendi ki Bahailerin ricasını kabul etti ve yetkisini kullanarak idam kararını sürgüne ve diğerlerinin cezalarını da ağır işten ev hapsine düşürdü.

Nakledilen olay bir söylenti olmayıp, Aşkabat hükümetinin kayıtlarında ve diğer resmi evraklarda yazmaktadır.

Şimdi, böylesine temiz bir ahlak, iyilikseverlik, nezaket, terbiye ve soylu davranış, cinayet işlemeye ve kendi kardeşini zehirlemeye kalkışan birisi tarafından öğretilir mi? Öyleyse Hz. İsa'nın sözleri ne olacak? "Ağacı meyvesinden tanimalısınız." Ya şu sözlerde vücut bulan ölçüt; "Kendi sözlerinizle aklanacak, yine kendi sözlerinizle suçlu çıkarılacaksınız."⁹

Bahailere duyduğu düşmanlık bir kişinin tüm güvenilir ölçütleri ve muhakeme kurallarını inkâr etmesine neden olmalı mı? "Nasıl hüküm veriyorsunuz?"¹⁰

Kamutanrıcılık Meselesi

İkinci olarak Peter Z. Easton'un Bahailerin inancının kamutanrıcılık olduğuyla ilgili beyanına gelince; bu da kendisinin konuyla ilgili cehaletini gösteren açık bir iftira ve yanlış bir ithamdır. Hz. Bahau'llah'ın öğretileri kamutanrıcılıkla hiçbir şekilde benzeşmemektedir. Kamutanrıcılık felsefi bir konudur ve bilim adamlarıyla filozofların işidir. Zuhurun işlevi veya dinlerin kurucularının makamı ile bir alakası yoktur. Bu makalenin yazarı kamutanrıcılığın öğretilerinin, dua, inziva, sert bir disiplin ve bedensel zevklerden sakınma üzerine kurulmuş olan Platoncu Felsefe Okulu'ndan çıktığına inanmaktadır. Aynı felsefe, Hıristiyanlıktaki ve Sufilikteki bekârlığın da kaynağıdır. Atina'daki felsefecilere ve Yeni Platoncular olarak bilinen İskenderiyeli Platonistlere de Hindistan'daki Brahmanlardan geçmiştir.

Bu eski Platoncu Okul, tüm dünyada etkili canlı bir öz olan ruhun gerçeğinin tek bir bölünmez gerçeklik olduğu fikrine dayanmaktaydı. Bu bölünmez gerçeklik, halis öz nitelik ve kutsal kimlik, her şeyi kapsamaktaydı ve her

9 Matta İncili 12:37 [ç.n.]

10 Kur'an-ı Kerim 10:35, 37:154, 68:36 [ç.n.]

canlı organizmanın ruhu Kadim Gerçek'ten yayılan ışıklardı. Bu Platoncular kendi fikirlerince bu prensipten, beden içine hapsedilmiş ve böylelikle evrensel ve halis gerçekler Gerçeği'nden kopmuş olan insan ruhunun, İlahi Gerçeğin bir ışığı ve Kadim Mukaddes Öz'ün Denizi'nden bir damla olduğu teorisini ortaya çıkarmışlardı. Böylece, mükemmelliği arayanın, kendisini uyumamak, ardı ardına kesintisiz şekilde dua etmek, oruç tutmak, fiziksel rahatlardan kaçınmak ve maddi ödülleri reddetmek gibi acı verici bir disipline adanması gerektiğini öğretirlerdi. Böylece ruh beden hapisanesinden kurtulacak ve Kadim Gerçek ile birleşerek, sonsuz mutluluğun doruk noktasına ulaşabilecekti.

İbn Miskeveyh, “Teharet al-akhlaq” (Ahlakın Temizliği) adlı çalışmasında bu teoriyle ilgili olarak Âlim Plato'dan şu ince alıntıyı yapar; “İradenle öl ki doğa ile yaşayasın”. Kamutanricılığın kaynağının ve kökeninin özeti budur. Eğer araştırmacılar ulusların yaratılış ve oluşumlarına keskin bir gözle bakarlarsa, bu ilginç doktrinin izlerinin Batı'nın ufuklarında yayıldığını göreceklerdir. Ayrıca kamutanricılıkta Yunan filozoflarının düşüncelerinin izlerini de göreceklerdir. İlmî eserler ve âlimlerin çalışmaları kanalıyla başka ilave referanslar da bizlere ulaşmış olup, çeşitli kitap ve yazılarda bunlarla ilgili beyanlar bulunmaktadır. Sözü uzatmaktan sakınmasaydık bu yazılardan örnekler de verirdik ki iç görüş sahibi insanlar gerçeği bilsin ve kamutanricılığın kaynak ve kökeni ile Peter Z. Easton'un konuyla ilgili cehaleti açıkça ortaya çıksın.

Hız. Abdülbaha “Bazı Sorulara Cevaplar” kitabında kamutanricılık taraftarlarının tüm Peygamberlere karşı çıktıklarını belirterek, bu düşünceye inananların seviyesini

açıkça göstermiş ve bu gibi batıl inançların tüm gerekçelerini çürütmüştür. Bu kitabın 337. sayfası,¹¹ bunun gibi hatalı ithamların yüzeyselliğini derinliğine ve tamamıyla gösterecektir.

Baskıcı Yönetim

Üçüncüsü, Peter Z. Easton'un Bahai dininin semeresinin baskıcı bir yönetimin dönüşü olacağıyla ilgili beyanıdır. Tamamıyla gerçek dışı ve iftira olan bu beyana göz ucuyla dönüp bakmak bile, bu şahsın Bahai Dini'nin kanunları ve düzeniyle ilgili bilgi eksikliğini gösterecektir. Keza kendisi, Kanunlar Kitabı'nda (Kitab-ı Akdes) açıkça nazil olduğu şekilde dünyanın her şehrinde, üyeleri halk tarafından seçilecek olan Adalet Evleri düzeninden de habersizdir. Bu üyeler meşveretlerini tertemiz bir vicdan ve iyi niyetle yapmak zorundadırlar.

Dahası bu En Büyük Mazhar'ın¹² iyi bilinen Levihlerinden birisi olan Beşarat'ın son paragrafının içeriği şu şekildedir; "Hükümet şeklinin cumhuriyet olması her ne kadar dünyadaki bütün insanlar için yararlı olsa da, saltanatın haşmeti Allah'ın işaretlerinden birisidir. Eğer devlet adamları bu ikisini bir araya getirebilirlerse Allah katında ödülleri büyük olacaktır." Bu, irsî hükümdarlığın ulusal bir meclis ve temsilcilik kurumuyla sınırlandırılması demektir. Ulusal sorunlar ve yurttaşlık konuları bu iki kurumun işbirliğiyle çözümlenecek, böylece ülke ve halk kemale erecek ve toplum refah ve mutluluğun en yüksek zirvesine çıkacaktır. Levhin aslı elimizde olmadığı için burada ana fikri belirtilmiştir. Her açıdan, semavi sözlerle ifade edilişindeki güzelliğe dikkat edilmesi gereken Beşarat

11 Türkçe basımda sayfa 237 [ç.n.]

12 Hz. Bahauallah [ç.n.]

Levhi'ne başvurulacak olursa, okuyucu şüphesiz ki şöyle haykıracaktır: “Yaratanların en güzeli olan Allah'ın şanı ne yücedir!”¹³

Hız. Bahauallah Kitab-ı Akdes'in eki olarak kabul edilen uzun Levihlerinden birisinde, anayasal hükümet ile temsilcilik kurumunun şeklini İngiliz hükümetini örnek vererek tanımlamıştır.¹⁴ Bu değerli hükümetin şekli böylece Hız. Bahauallah'ın onay ve teyidini kazanmıştır. Sonuç olarak; yeniden baskı kurulacağı korkusu bu En Büyük Mazhar'ın buyrukları konusundaki bilgisizlikten kaynaklanmaktadır ve düşmanların uluslararası konularla ilgili söylediklerine itimat etmenin sonucudur.

Yeni Hükümler

Peter Z. Easton dördüncü ve en önemli konu olarak “Bahai dini Hıristiyanlıkta olmayan hangi yeni hükmü getirmektedir?” diyor.

Bu, her iki toplumun kitapları konusunda yeterli bilgisi olmayan bir kişi için tamamıyla anlaşılması zor bir konu olmasına rağmen, yine de herkesin kolaylıkla anlayabileceği bir izah getirecek ve bu büyük hareketin¹⁵ kendine has özelliklerini açıklayarak, dünyanın rahatlığı ve yeniden kurulması için bu En Büyük Mazhar'ın gerekliliğini kanıtlayacağız. Böylece belki tarafsız olanlar iç görüş kazanır ve adil olan herkes, En Görkemli olan Allah'ın bu büyük lütfu için şükran duyguları içinde ayağa kalkar.

13 Kur'an-ı Kerim 23:14 [ç.n.]

14 “İngiliz milletinin Londra'da uygulamakta olduğu hükümet sistemi güzel gözükmemektedir, çünkü bu yöntem hem saltanat hem meşveret nuru ile taçlanmıştır.” (Hız. Bahauallah, Dünya Levihleri) [ç.n.]

15 Bahai Dini [ç.n.]

Halklar arasında yabancılaşmanın ve soğukluğun nedeni olan dini farklılıklar, tarikatlaşmalar, ırkçı, milliyetçi ve siyasi ayrılıklar gibi hizipleşmeler dñnyadan ve insanların arasından tamamıyla kaldırıldığında, insanlığın kemale ereceği ve tñm ulusların ve yñreklerin arzusu ve hedefi olan mutluluk ve refahın teminat altına alınacağı, idrak yeteneğine sahip her ruh için açıktır. Bñylece insanlık sevgi ve nezaket dolu kardeşler gibi olacak, insanlığın ve uygarlığın en bñyñk felaketi olan bu korkunç savaşlar ortadan kalkacaktır. İnsanlığı fakirleştiren ve dñnyayı mahveden bñyñk parasal meblağlar artık tahrip edici şeyler ve şeytani aletler için harcanmayacaktır. Bu konu o kadar net ve ařikãrdır ki en zayıf akıl bile bunu kabul eder. Durum bñyleyken bu konu ilahi haberlerle de teyit edilmiş ve mukaddes kehanetlerle pekiştirilmiştir. Kutsal Kitaplarda “Son Gñn”, “ahir zaman”, “Rabbin gñnñ” gibi çeşitli isimlerle yñceltilen o Bñyñk Gñn’de, Aziz Rabbin zuhur edeceği ve tñm milletleri Tek bir Allah’a ibadet edecek şekilde birleştireceği açık seçik yazmaktadır. O, insanlığa òylesine ulvi ve ruhani òzellikler kazandıracaktır ki savaş ve çekişmelerin kñkñ kazınacak, garez ve nefretin yerini dostluk ve barış alacak ve savaş araç gereçleri, tarım ve el aletleri haline gelecektir. Peygamberlerin “ahir zaman” ile ilgili vaatlerinin òzeti budur.

Tñm milletlerin umut içinde bñyle bir Gñn’ñ ve bñylesine bñyñk bir Dini beklediği, dahası, gelişini çabuklaştırması için Allah’a dua ederek yalvardıkları açıktır.

Kehanetlerin Anlamı

Ancak òvgñye değer bu Mazhar’ın ve vaat edilen Gñn’ñn gelişiyle ilgili işaretler ve koşullar insanlar için en bñyñk engellerdir; çñnkñ Allah’ın tñm Mazharları ve

dinlerin kurucuları geçmişte bu büyük olayın işaretlerini kendilerine ait kitaplarında belirtmişler, üzerinde önemle durmuşlar ve açıkça beyan etmişlerdir. Ancak zuhur eden her peygamber, selefinin bildirdiği aynı işaretleri yazmış ve aynı sözleri tekrar etmiş olsa da, bu işaretlerin ve koşulların anlamını açıklamamış veya amacını açıkça bildirmemiştir. Örneğin, bin yıl boyunca Hz. Musa ve İsraili nebilerin insanlara herkesi Tek Allah'a iman edecek şekilde birleştirecek olan Ordular Rabbi'nin gelişiyle ilgili söylediklerini ve verdikleri müjdeleri düşünün. O'nun geliş günüyle ilgili ilan ettikleri işaretlerden bazıları:

Birincisi: Göklerin dürülmesi

İkincisi: Güneşin kararması

Üçüncüsü: Ayın ışık vermemesi

Dördüncüsü: Yıldızların dökülmesi

Beşincisi: Ölülerin mezarlarından kalkması

Altıncısı: Etobur hayvanların otobur hayvanlarla barış içinde yaşaması

Yedincisi: Bu hayvanların aynı ortamı ve yiyeceği paylaşması

Sekizincisi: Çocukların zehirli yılanlarla oynaması

Dokuzuncusu: Doğu'ya ve Batı'ya dağılmış ve itibarını yitirmiş İsrailoğullarının o gün kendilerini vaat edilen ülkeye götüreceği ve ebedi zafer ve sonsuz bir egemenlik verecek olan Ordular Rabbi tarafından bir araya toplanması.

İsraili nebilerin kendi halklarına bildirdiği ve kitaplarında yazılı olan kehanetler kısaca bunlardır. Ancak bu vaatlerin herhangi bir ima ve tefsir olmaksızın doğrudan kelime anlamlarıyla alınması veya bunların yoruma açık semboller olduğu konusunda bir şey söylememişlerdir.

Hz. Musa'dan 1500 yıl sonra neredeyse aynı vaat ve işaretler, nur ve izzet üzerine olsun, Hz. İsa tarafından nazil edildi. Matta İncili'nin 24. bölümünün 29–31. ayetlerini ve Aziz Petrus'un İkinci Mektubu'nun üçüncü bölümündeki on ve on birinci cümleleri incellerseniz, bu vaat ve işaretleri tüm açıklığıyla görebilirsiniz. İsraili nebiler gibi Hz. İsa ve havarileri de yalnızca bu işaretleri belirtmekle kaldılar ve anlamlarını açıklamadılar. Sonuç olarak Hıristiyan din adamları bu kutsal metinler üzerinde ortak bir yorumda anlaşamamışlardır. Bazıları bunların yoruma açık olmayan beyanlar olduğunu ve kelime anlamlarıyla gerçekleşmesinin zorunlu olduğunu söyledi. Diğer tefsirciler ise bu vaatlerin sembolik olduğunu ve gerçek anlamlarının ortaya çıkması ve böylece Kitabın Mührü'nün “son gün” geldiğinde açılabilmesi için sözcüklerin yorumlanması gerektiğini belirtti.

Hz. İsa'dan altı yüz yıl sonra “Nebilerin Hatemi” Misyonunu ilan etti ve çok benzer vaatler bu kez Kur'an'da tekrar nazil oldu. Aynı şartlar ve işaretler aynen tekrarlandı. Ama Kur'an da ne bu kehanetlerle amaçlanan şeyin ne olduğuna dair bir açıklamada bulundu, ne de bunların sembolik mi ya da yorumlanabilir mi olduğunu bildirdi. Dolayısıyla kişi bildirilen şeyi incelerse, milletlerin birliğinin önündeki en büyük engelin bu kehanetler, müjdelere, şartlar ve işaretler olduğunu açıkça görecektir. Çeşitli toplumların diğerleriyle birleşmesinin engellenmesinin nedeni, bu kehanetlerle söylenmek istenenlerin açık olmamasıdır.

Yeni bir örnek sözü uzatacak olsa da, konuyu aydınlatmak ve okuyucuya daha fazla izahat verebilmek için bunu yapacağız. Örneğin Hıristiyan bir misyonerin bir

Yahudi'ye şöyle dediğini varsayalım: “Sevgili dostum, neden uyuyorsunuz ve umursamazsınız? Geleceği tüm peygamberler tarafından bildirilmiş olan Mesih geldi.” Sonra Yahudi'nin cevabını hayal edin: “Ne kadar harika! Ne kadar güzel! Ne kadar büyük bir müjde ve mutluluk verici bir haber bu! Biz Musevilerin tek arzusu Mesih'in geliyordu. Bunun için her gün dua ediyor, yalvarıyoruz! Şimdi bize geldiğini haber verdiğin Mesih'i göster.” Hıristiyan misyoner cevap verir: “Vaat edilen Mesih, yaşamını dünyanın özgürlüğü ve selameti için feda eden mazlum bir genç, Nasıralı İsa'ydı.” Yahudi'nin cevabı şu olurdu: “Ah, saygıdeğer öğretmen! Kutsal Kitaplarda Mesih'in gelişiyle ilgili açık işaretler vardır ve hiçbirisi gerçekleşmemiştir. Biz Museviler dinimizi öyle kolaylıkla elde etmedik ki bu kadar rahatça terk edelim. Siz kendinizi Kutsal Kitapları anlatan birisi olarak görüyorsunuz. Öyleyse Kutsal Kitaplarda, vaat edilen Mesih geldiğinde güneşin kararacağı, ayın renginin kırmızıya döneceği, yeni bir cennetin ve yeni bir dünyanın zuhur edeceği, yıldızların döküleceği, ölülerin dirileceği ile ilgili sözlere bakın. Nasıralı'nın döneminde bu kehanetler nerede ve ne zaman gerçekleşti ve bunları kim gördü? Dahası, vaat edilen Mesih geldiğinde dünya üzerine dağılmış tüm Musevileri bir araya toplayacağını ve maruz kaldıkları aşağılanmalardan, lanetten ve baskı ve zulümden kurtaracağını açıkça bildiren sayısız yazı gösterebilirim. O sonra hepsini Kutsal Ülke'de bir araya getirecek ve egemenlik ve açık bir zafer bahşedecek. Şimdi söyler misiniz, Nasıralı İsa bunları ne zaman başardı? O'nun Zuhuru'nda aksine tam tersi oldu, Kutsal Ülke'de yaşıyorduk ama O'nun gelişiyle altüst olduk. Saygı görecektik, aşağılandık. Bir araya toplanacaktık, darmadağın olduk. Takdis edilecektik, zulme

uğradık. Tüm bunlar Yahudilere verilen sözlere aykırıydı; dolayısıyla İsa'yı kabul etmek, tüm bu mukaddes peygamberleri inkâr etmek olacaktır.”

Özetle, konuşmanın bu noktasında Hıristiyan misyoner Yahudi'ye cevap veremeyecektir. Çünkü kendisi de bu müjdelerin gerçek manasını anlamamıştır. Öyleyse bunları Yahudilere nasıl açıklayacak da onları ikna edip inandıracak? Hıristiyan misyonerlerin bu kadar uzun süre boyunca Musevilere üstün gelmek için gösterdikleri çabalar işte bu nedenle gerçek bilginin ve gerçek kanıtın yolundan gitmemiştir. Bu çabalar Yahudileri İncil'e yaklaştırmak yerine tam tersine daha da tahrik etmiş ve uzaklaştırmıştır.

Onun için kilise tarihinde Büyük Constantine'in Hıristiyan olmasından günümüze kadar, hem Şarlman döneminde hem haçlı seferleri boyunca, Yahudileri defalarca Hıristiyanlığı kabul etmeye zorladıkları ama sonuçta başarısız oldukları kayıtlıdır. Eğer bu müjdelerin gerçek manasını bilselerdi, zorlama ve baskıya gerek kalmayacaktı.

Bir Müslüman'ın bir Hıristiyan karşısındaki durumu da buna benzer. Bir Müslüman “Nebilerin Hatemi”nin misyonunun gerçekliğini bir Hıristiyan'a kanıtlamayı istediği zaman, bu Hıristiyan Matta İncili'nin 24. bölümünde yazan işaretlere atıfta bulunur. Bu işaretlerin gerçek anlamlarını bilmeyen Müslüman, o zaman İncil'in, O'nun üzerine selam olsun, Hz. İsa'ya indirilen orijinal İncil olmadığını söylemek durumunda kalacaktır. Bildiğiniz gibi Müslümanlar yazılı ve sözlü olarak, İncil'e Hıristiyan âlimler tarafından eklemeler yapıldığını ve bu şekilde Hz. İsa'ya atfedildiğini ileri sürmektedirler. Bu durumda İncil'in gerçekliği kendisi açısından kesin ve aşikâr olan ve kalbinde bu Kutsal

Kitap'a büyük bir sevgi besleyen Hıristiyan, Müslüman'ın hatalı cevabından dolayı şaşkınlığa düşecek ve kendisiyle birlik ve dostluk kurmak yerine İslamiyet'in ve Müslümanların düşmanı olacaktır.

Kısaca, milletlerin birleşmesinin önündeki büyük engellerden birisi yukarıdaki örnekle açıklanan zorluktur. Bu yazıda tüm bu karışık ve derin sorunlara yer verilmekte ve açıklamalar yapılmaktadır; çünkü Hıristiyan misyonerler Hz. İsa'nın (selamet O'nun üzerine olsun) zuhurundan önceki dini kitapların gerçek manalarını anlamamakta ve bu yüzden diğerlerini kendi dinlerine kılavuzlayamamaktadırlar. Bu, kanıtlanmış ve ortaya çıkmıştır.

Hz. İsa'dan sonra ortaya çıkan dinlere gelince, geriye dönüş doğal devinimle ters düştüğü ve dünyada yaşanan ilerleme ve gelişmelere aykırı olduğu için Hıristiyanlar gidişatı tersine çeviremeyecek ve diğer toplumların kendileriyle birleşmeleri için gelişim sürecinin basamaklarını gerisin geriye inmelerini sağlayamayacaklardır. Büyük insan, Lord Curzon, bunu kısmen idrak etmiş ve şöyle yazmıştır; "Asyalıları Hıristiyanlığa döndürme çabasının bir etkisi ve sonucu olmaz."

Bu konu açıkça izah edilmiş olduğu için şimdi de dünyadaki mevcut gelişmişlik düzeyinin En Büyük Mazhar'ı gerekli kıldığını açıklayacağız. Hz. Bahauallah Bağdat'tayken Kendisine nazil olan ilk kitap, Semavi Kitapların mühürlerini açan anahtar olan İkan Kitabı idi. Bu kitap, Kutusal Kitaplarda nazil olan gerçekleri içermektedir. Bu kitap vasıtasıyla ilahi kehanetlerin anlayış kapıları Baha ehline¹⁶ açılmış, ilahi müjdelerin gerçek anlamları nazil olmuş ve örtülü ve bilinmeyen terimlerin gerçek anlamları ortaya çıkmıştır. Bu terimler "Ölüm", "Yaşam", "Cennet",

16 Bahailer [ç.n.]

“Dünya”, “Güneş”, “Ay”, “Yıldızlar”, “Kıyamet” vs. Böylece birliği mümkün kılacak araçlar sunulmuş ve milletler arasında yanlış anlamalara neden olan engeller ortadan kaldırılmıştır. Birbirine düşman milletler arasında uyum ve ittifakı sağlayacak alâmet ve semboller bariz hale gelmiştir.

Bahai dininin henüz başlangıcında olunmasına rağmen, gördüğünüz üzere zor sorular ve doktrinler öylesine açık bir şekilde açıklanmış ve çeşitli insanlar tarafından öylesine kolayca kabul edilmiştir ki Zerdüştiler, Yahudiler, Nusayriler vs. gibi toplumların arasından, daha önce Hz. İsa’ya inanmamış ve İncil’in bir ayetini bile dinlemeyecek olan sayısız ruh Hz. Bahauallah’ın Mukaddes Beyanları’nın etkisiyle O’nun inananları haline gelmiştir. Dahası bu insanlar artık Mesih Hazretlerini “Beklenen Rab” ve Mübarek Kitabını da “İlahi Kelam” olarak kabul etmekte, bayram ve toplantılarında Hıristiyanlarla en üst seviyede bir nezaket ve dostluk içinde bir araya gelmektedirler.

Hz. İsa’nın Krallığının değer ve önemini kesinlikle anlamadan öven saygıdeğer misyoner Peter Z. Easton’a en içten duygularla sorulmaktadır: Hangisi Hz. İsa’nın Krallığına yakınlaştırır; bu açık seçik işaretler mi yoksa dergilerde hakaret ve nefret dolu yakışıksız sözler ve saf ve mübarek ruhlara iftira ve düşmanlığı layık gören aşağılayıcı makaleler yazmak mı?

Çok şaşırtıcı! Bay Easton ve destekçilerinin Hz İsa’nın Krallığı’nın ne olduğundan ve manasından neyi anladıklarını bilmiyoruz. Hz. İsa’nın Krallığı, O’nun sözlerini tasdik ve icra etmek midir yoksa O’nun söylediğinin aksini söyleyip düşmanlarının niteliklerini tatbik etmek mi?

Hız. İsa açıkça “Size lanet edenler için iyilik dileyin”¹⁷ derken, Bay Easton ve emsalleri şunu yapıyorlar: “Sizin için iyilik dileyenlere lanet edin.” Hayır duası ve merhamet arayan ruhu en yakışksız sözlerle nitelendirerek, kötülüğünü ve cehennem azabı çekmesini istiyorlar. Hız. Bahauallah imanı olmayan halklara Hız. İsa'nın Tanrı'nın Oğlu ve O'nun Sözü olduğunu ispatlarken, Bay Easton ve emsalleri O'nun (Hız. Bahauallah'ın) Deccal olduğunu ilan ediyorlar.

Ne garip! Hız. İsa'nın çok sevdiği Müjdeci Yuhanna ilk mektubunda şöyle söyler: “Doğru olanı yapan da doğru kişidir.”¹⁸ Oysa bunlar şöyle söylüyor: “Doğru amel işleyen katil ve sahtekârdır.” Aynı şekilde aynı mektupta Yuhanna şöyle söyler: “Kim İsa'nın Tanrı'nın Oğlu olduğunu açıkça kabul ederse, Tanrı onda yaşar, o da Tanrı'da yaşar.”¹⁹ Ancak bunlar, kendi anlayışlarına göre üç milyon ruhu ikna eden ve Hız. İsa'nın Tanrı'nın Oğlu ve Allah'ın Sözü olduğuna inandıran kişinin, İlahi bilgiden ve Allah'ın güzel kokusundan mahrum olduğunu söylüyorlar. Hız. İsa'nın Dağdaki Vaaz'da söylenen “Ağacı meyvesinden tanımalısınız” sözüyle, ithamlara kulak asmamız ve önyargılı insanların halk arasında yaydıklarını dinlemememiz gerektiğini söylemek istediği, bugün tüm açıklığıyla ortaya çıkmış ve kanıtlanmış olmuyor mu? Hayır, her insanın amellerini doğru ölçüte göre değerlendirmeli ve böylece doğruyu yanlıştan ayırt etmeliyiz.

Yeni Bahai Öğretileri

Artık Peter Z. Easton'un şu sorusuyla ilgili asıl konuya dönelim: “Hız. Bahauallah Hıristiyanlıkta olmayan ne getirmiştir?” Her ne kadar Hız. Bahauallah'ın Zuhuru'nun Mukaddes Kitaplardaki karışık konuları aydınlatması, mil-

17 Luka İncili 6:28 [ç.n.]

18 Yuhanna'nın Birinci Mektubu 3:7 [ç.n.]

19 Yuhanna'nın Birinci Mektubu 4:15 [ç.n.]

letlerin arasındaki ayrımları ortadan kaldırması ve dünya halkları arasında birlik ve uyumun tesisini mümkün kılması Bahai dininin büyüklük ve mükemmelliğinin yeterli bir kanıtı olsa da, bu dinin kurallarını ve sistemini yine de değerlendirecek ve bunların kendine has değerlerini, faydalarını ve olumlu sonuçlarını açıklayacağız.

Birincisi: Bahai dinine özgü olup diğer dinlerde bulunmayan ilk hüküm “hadislere itibar etmekten kaçınmaktır.” Âlimler, Musevileri iki büyük mezhebe bölen şeyin bu sözlü rivayetler olduğunu iyi bilir. Bu hadisler Talmud kitabının temelidir ve söz konusu toplumu bölmüştür. Bu iki hizipten Rabbinik, Talmud’un öğretilerini uyulması gereken kanunlar olarak kabul eder ve Yahudi toplumunun korunması ve devamlılığı için en büyük araç olarak görür. Ancak diğer mezhep, Karaim, Talmud’a tamamıyla cehennemlik bir sapkınlık olarak bakar. Bu nedenle bu iki mezhebin bir uyum sağlaması veya anlaşmazlıktan vazgeçmesi mümkün değildir.

Benzer şekilde Hıristiyanlıktaki hizipleşme ve bölünmenin asıl nedeni de “buyruk” olarak adlandırılan bu sözlü rivayetlerdir. Katolik, Ortodoks, Yakubi, Nasturi ve diğer Hıristiyan kiliselerinin her birisi, atalarından miras kalan bu rivayetlere de tıpkı Kutsal Kitap’ın metni gibi uymayı şart görürler.

Bu nedenle büyük Konsüllerde ne zaman Hıristiyanların birleştirilmesi meselesi gündeme gelse, birlik ve uyuma aykırı olan bu hadislere başvurmuşlardır. Benzer şekilde İslam dininde de Peygamber’e atfedilen bu hadisler, O’nun vefatından sonra Sünnilik, Şiiilik ve Haricilik gibi ana mezheplere ya da Hanefilik, Malikilik, Şafilik, Hanbelîlik gibi alt ekollere bölünmenin ve parçalanmanın sebebi olmuştur.

Bunların her birisi, kendi mezheplerinin doğru ve güvenilir gördüğü birtakım hadislere bağlıdır.

Hız. Bahauallah ise fitne ve fesat için en büyük araç olan bu kapıyı dünya insanlarına kapadı, çünkü açıkça ilan etmişti ki “Allah’ın dininde kayda geçen her şey için Kitap’a başvurulur ve yazılı olmayan şeyler de Adalet Evi’nin kararına bırakılmıştır.” Bu nedenle Bahailer arasında, nakledilen veya anlatılan şeylere ve rivayetlere itibar edilmez; cehennem kapılarından en büyüğü olan nifak kapısı kapanmış ve kilitlemiştir.

İkincisi: Bahai dininin kendine özgü yasa ve emirlerinden birisi de, Allah’ın Sözlerini yorumlamayı yasaklayan yasadır; çünkü İlahi Söz’ün yorumu ve kişisel görüşlerin dile getirilmesi, geçmiş dinlerde en büyük nifak araçlarından birisi, iman ufkunun kararmasının ve Allah’ın Kitabı’nın gerçek anlamının gizli kalmasının sebebiydi.

Âlimler arasında görüş farklılığı olduğu, bilinen bir gerçek olup, bu kişilerin Tanrı vergisi basiret ve zekâlarının ya da anlayış ve idrak eksikliğinin dereceleri de birbirinden farklıdır. Bu nedenle, Tanrı Sözü’nün yorumu ve dış anlamının çarpıtılması kapısı ne zaman açılrsa, acayip fikirler ve birbirine aykırı garip tefsirler oluşur ve aynı toplum ve aynı ümmet arasında farklı mezhepler ortaya çıkar.

Dolayısıyla Hız. Bahauallah takipçilerine yorum kapısını kapatmalarını açıkça emretmiş ve Levihlerde nazil olan Sözleri dış anlamıyla almalarını buyurmuştur ki eski toplumlarda yaşanan olaylar Bahai toplumu arasında tekrarlanmasın ve zihniyet ve bakış açısındaki farklılıklar nedeniyle çeşitli mezhepler arasında yaşanan istenmeyen olaylar Yüce Rabbin günü olan bu mukaddes günde görünmesin.

Nitekim bu büyük Zuhur'un açık hükümlerinden birisi, insanları birbirinden ayıran farklılıkların kaldırılmış olmasıdır. Çünkü ihtilaf nedenlerinden biri Tanrı Dini'nin Mazharı'nın makamı ile ilgili olarak âlimler arasındaki farklı düşüncelerdir. Eski dinlerde, tarihin de tanıklık ettiği gibi, iki âlim arasında buna benzer bir görüş farkı ortaya çıktığında her iki taraf kendi görüşünde ısrarcı olur ve kendi düşüncesinde inat ederken bu esnada halk da, geleneklere uygun olarak ya bir tarafı ya da diğer tarafı tutardı ve böylece uzlaşma ve birlik kapıları öylesine kapanırdı ki din kardeşliği derin ve koyu bir düşmanlığa dönüşür, ilmi anlaşmazlık kanlı bir kavga ve savaşla son bulurdu. Bu farklılıklar, miladi dördüncü yüzyılda rahip Arius ile İstanbul Piskoposu Alexander arasında Teslis inancı konusunda kendini göstermiştir; ayrıca beşinci yüzyılda İstanbul Piskoposu Nestorius ile diğer piskoposlar arasındaki farklı düşünceler korkunç savaflara ve kan dökülmesine neden olmuştur. Bu hazin olayların etkisi günümüze kadar devam etmiştir. Bunlar bahsi geçen konunun açık kanıtlarıdır.

Zaman, kilise tarihçilerinin otuzdan fazlasını saydıkları ve "Felsefeden Doğmuş" tanımı altında topladıkları, Gnostikler ve diğerlerinin sayısız mezhep ve fırkalarına değinmemize imkân vermemektedir. Tüm bu ayrılık ve hizipleşmelerin din adamlarının Hz. İsa'nın mertebesi ve makamı ile ilgili anlaşmazlıklarından ve kendi düşüncelerinde ısrar etmelerinden kaynaklandığını açıkça görebilmeleri için, arayıcıları konuyla ilgili güvenilir kitaplara bakmaya davet ederiz.

Üçüncüsü: Allah'ın Mazharı'nın makamı konusunda din adamları arasındaki anlaşmazlığın çözümünün, en üstün akılların gücünün ötesinde olan ve kudretli kral Büyük Constantine'i bile şaşkına çeviren, derin ve zor konulardan birisi olduğu ortaya çıkmıştır. Constantine, Doğulu ve Batılı büyük piskoposların yardım ve desteğine rağmen, çeşitli kesimlerle Arian akımı arasında uzlaşmayı sağlayamamıştır.

Hayır, bölgesel konseylerin gücü, Avrupalı güçlerin kılıçları ve Engizisyon Mahkemeleri'nin kararları tüm bu süre boyunca bu mistik tartışmalardan çıkan ayrılıkları ve hizipleşmeleri gidermeyi başaramadı. Ancak kutsal Bahai literatüründe bu çözümsüz kördüğümün ve iflah olmaz hastalığın giderilmesi için en basit araçlar ilan edilmiştir, çünkü Hz. Bahau'llah'ın mübarek Levihlerinden birisinde açıkça şu sözler nazil olmuştur: "İnsanlar anlayış seviyesi bakımından farklı oldukları için eğer iki kişi Allah'ın Mazharı'nın makamı konusunda farklı görüşlere sahipse her ikisi de Allah'ın katında şu mübarek ayete uygun olarak kabul görür: 'Gerçekten de, ruhları farklı seviyelerde yarattık.' Allah anlayış ve tarz açısından insanları farklı yaratmıştır. Ancak eğer bu iki kişi görüşlerini dile getirirken anlaşmazlık ve çekişme içine girerlerse o zaman ikisi de reddedilir. Allah'ın Mazharı'nı tanımanın amacı kalpleri birleştirmek, ruhlar arasındaki dostluğu pekiştirmek ve Allah'ın gerçeğini tebliğ etmek içindir; oysaki farklı görüş sahipleri arasındaki anlaşmazlık ve çekişme Allah'ın Emri'ne zarar verir. Bu durumda her ikisi de ateşe atılmaya layıktır." Söz konusu mübarek Levhin anlamı kısaca budur. Bu bağlamda bu Kutsal Emir'de uyumsuzluk çıkarmaya hiç kimsenin gücü yetmez ve Allah korkusu nedeniyle hiç kimse uyumu bozmak pahasına kendi görüşünde ısrar etmeye cesaret edemez.

Dördüncüsü: Hz. Bahau'llah'ın Dini'nde şart koşulan özel kurallardan birisi köleliği yasaklayan hükümdür. Bu konuya diğer dinlerde değinilmez. Geçmiş Mukaddes Kitapların hiçbiri bu işi yasaklamadığı için, köleliği durdurmak ve ortadan kaldırmak için Büyük Güçleri harekete geçiren insani dürtülerin hiçbiri, insanlığın genelini, devletlere ve halklara büyük sıkıntı ve bedel yükleyen bu korkunç uygulamadan alıkoyamamıştı. Örneğin kölelerin özgürleştirilmesi Mısır hükümetinin en önemli konularından birisidir. Bu durum devlet hazinesinden büyük harcama yapılmasını gerektirmektedir. Üstelik bu alçakça ticareti yapanlarla ilgili dava ve iddialar, birçok ünlü aileye büyük sıkıntı getirmekte ve sıklıkla çöküşlerine neden olmaktadır.

Beşincisi: Bu Yüce Emre özgü hükümlerden bir diğeri "herkese, uygun bir işle meşgul olma yükümlülüğü getiren ve bu hükme itaati ibadet sayan" kuraldır. İç görüş sahibi bir insan bunun üzerinde düşünürse, bu kesin hükmün uygarlığın düzeni ve dünyadaki çarpıklıkların ve musibetlerin giderilmesindeki büyük faydasını itiraf edecektir. Günümüzde keşişler, inzivaya çekilmiş olanlar, tek başlarına yaşayanlar, kendini dine adanmış olanlar, ruhani liderler vs. olmak üzere nice insanın, beden ve uzuvları sağlıklı olmasına rağmen, bir meslek ve işle uğraşmadıkları, zamanlarını miskinlikle, başıboş ve avare şekilde geçirerek başkalarının emeğiyle yaşadıkları ortadadır. Bu insanlar aslında vücuttaki sakat organlar gibidir ve sanayici ve çiftçilerin sırtlarında ağır bir yükür. Bunlar dini bir hüküm vasıtasıyla avarelik ve miskinlikten alıkonularak yararlı bir işle uğraşmaya başladıklarında, insan bu durumun genel refaha katkısını ve siyasi düzendeki engelleri nasıl kaldırdığını görebilecektir.

Altıncısı: Kız ve erkek bütün çocukların eğitilmesi zorunluluğunu getiren yasadır. Bu hüküm de bu En Büyük Emir’de nazil olan kurallardan birisidir ki bundan diğer dinlerin hiçbirinde bahsedilmemiştir. Çünkü diğer dinlerde toplumun eğitimi hükümete bırakılmıştır. Eski zamanlarda bir hükümet, eğitimi zorunlu kılacak bir karar almamışsa ve bu hatalı davranış ilim ve bilginin gerilemesine yol açmışsa, halk ne bunun üzerinde durup düşünür ve ne de bu konuda kendilerini ve hükümeti sorumlu tutarlardı. Çünkü Semavi Kitaplarda bu konuyla ilgili bir hüküm nazil olmamıştı. Ancak Kutsal Kitabı’nda bir yasa bulunan toplumlarda bireyler buna uymak zorunluluğunu hissedecek, umursamaz davranmayacak ve bu kanunun uygulanmasını sadece hükümetten beklemeyeceklerdir.

Yedincisi: Sövmeyi ve bela okumayı yasaklayan ve herkese insanları rencide edecek ifadelerden kaçınmaları zorunluluğunu getiren hükümdür. Çünkü ahlak biliminde kanıtlandığı üzere, küfür, hakaret, ağır sözler ve nahoş ifadeler kalplerdeki soğukluğun en büyük nedenlerinden birisidir; akli hınç ve kinle doldurur, insanlar arasında nefret ve düşmanlık yaratarak felaketlere yol açan savaş ateşini tutuşturur. Bu nedenle hikmet sahibi insanlar “Gerçekten de, savaş sözlerle başlar” ve şair Firdevsi “Önemsiz bir kelime savaşa neden olur.” demiştir. Bu konuyla ilgili bir diğer mısra da şöyledir: “Dil yarası, kılıç yarısından derindir.”

İnsan, daha önce de bahsedildiği şekilde, Hıristiyanlar arasında Aryanlar, Nasturiler, Gnostikler vs. gibi mezhep ve ekoller ortaya çıkmasına neden olan ve korkunç savaşların ve felaketlerin ateşini yakan ayrılık ve bölünmeler üzerinde düşünürse, bu bölünme ve felaketlerin temel ve ilk nedeninin din adamlarının tartışmalara ve uyuşmazlıklara yol açan fikir ayrılıkları olduğunu, gerçeği yansıtan tarihi kayıtlarda görecektir. Karşı tarafı mağlup etmek ve kendi bakış açısının doğruluğunu göstermek için veya kendi

düşüncesinin doğru olduğuna inandığından, her biri görüşünde öyle inat ederdi ki sonunda husumet ortaya çıkardı. Bu husumet yavaş yavaş, sonunda hakaret, nefret, kavga ve hatta kan dökülmesiyle sonuçlanacak imalı yorumlara ve tahrik edici beyanlara dönüşürdü. Bu dini kavgaların zararlarını ve insanlık üzerindeki kötü etkilerini belirtmeye gerek yoktur. Çünkü bu farklılıkların geçmiş çağlarda yol açtığı felaketler her ulusun tarih kitaplarında yazılıdır ve bu anlaşmazlıkların acı sonuçları olarak günümüze kadar süren sıkıntılar, anlayış sahipleri için gün gibi aşikârdır.

Belki birisi lanet ve bela okumayı yasaklayan hükümlerin diğer Semavi Kitaplarda da bulunduğunu söyleyerek itiraz edebilir. Örneğin Hz. İsa, Dağdaki Vaaz olarak bilinen emirlerinde açıkça şöyle söyler: “Kim kardeşine ahmak derse, cehennem ateşini hak edecektir.”²⁰ Kur’an’da da şöyle söylenmiştir: “Onların, Allah’ı bırakıp tapındıklarına sövmeyin, sonra onlar da haddi aşarak, bilgisizce Allah’a söverler.”²¹ Böylesi bir itiraza verilecek cevap iç görüş sahipleri için açıktır; böylesi hüküm ve yasaklar, irfan sahiplerinin nazarında eğitsel kurallar olup dinin yasası veya kanunu değildir. Hz. İsa’nın Dağdaki Vaaz’ındaki şu sözünü hatırlayın: “Kardeşine öfkelenen herkes yargılanacaktır.”²² Ve tekrar: “Kendinize hazineler biriktirmeyin.”²³ Ve yine: “Yarın için kaygılanmayın.”²⁴ Ayrıca “Sağ yanağınıza bir tokat atana öbür yanağınızı da çevirin.”²⁵ Ve: “...mıntanınızı almak isteyene abanızı da verin.”²⁶ Ardından şöyle söyler; “Sizden bir şey dileyene verin, sizden ödünç isteyeniyi geri çevirmeyin.”²⁷

20 Matta 5:22 [ç.n.]

21 Kur’an-ı Kerim 6:108 [ç.n.]

22 Matta 5:22 [ç.n.]

23 Matta 6:19 [ç.n.]

24 Matta 6:34 [ç.n.]

25 Matta 5:39 [ç.n.]

26 Matta 5:40 [ç.n.]

27 Matta 5:42 [ç.n.]

Hıristiyan ve Müslüman âlimlerinin ve din büyüklerinin bu hükümleri farz olarak değerlendirmedikleri son derece açıktır. Kanunlar ve içtihat konularında yazmış olan ulema, bu hükümlere itaat etmeyenler için ceza ve yargılanma gerektiği sonucuna da varmamışlardır. Bilakis, daha önce de belirtildiği gibi bu hükümleri ittifakla eğit-sel kurallar olarak kabul ettiler. Dahası bu yasaların bazı-ları vardır ki din bilginleri bunları hiçe sayanları günahkâr ya da Tanrı huzurunda kötülük işleyen kişi olarak da gör-memişlerdir. Örnek olarak; “Eğer birisi yanağınıza tokat atarsa diğer yanağınızı çevirin.” “Sizden bir şey isteyene istediğini verin.” “Sizden ödünç isteyeniyi geri çevirme-yin.” Yapılan açıklama, bu emir ve hükümlerin Hıristiyan toplumunun liderleri tarafından neden farz olarak değer-lendirilmediklerini ve küfrü ve lanet okumayı toplumdan neden söküp atamadıklarını açıkça göstermektedir.

Ancak Bahai dininde lanet okumayı, hakareti, kötü sözü ve kutsal şeylere küfrü yasaklayan hükümler, uyulma-sı zorunlu kurallar şeklinde nazil olmuştur. Bu kuralları ihlal edenlere yüklenen sorumluluklar da çeşitli Levihlerde vah-yolunmuştur. Kalem ve dilin iffetini vurgulayan ve insanları kıracak yazı ve sözleri yasaklayan hükümler bildirilmiştir. Örnek olarak İşrakat ve diğer başka bazı Levihlerde, lanet ve bela okumayı yasaklayan hüküm tüm açıklığıyla yer al-makta olsa da, Hz. Bahauallah, Kutsal Vasiyetnamesi’nde tüm dünya insanlarına hitap ederek, bu hükmü son günle-rinde daha da vurgulamış ve güçlendirmiştir:

“Ey dünya sakinleri! Size makamınızı yüceltecek şey-ler tavsiye ederim. Tanrı korkusuna tutununuz ve doğru olana yapışınız. Gerçek söylüyorum, dil iyi şeyler anmak içindir, onu kötü sözlerle kirletmeyiniz. Tanrı geçmişi af-fetmiştir. Bundan böyle herkes yaraşanı söylemeli, lanet okumaktan, yerip çekiştirmekten, insanı üzen şeylerden geri durmalıdır. İnsanın makamı büyüktür! Bundan bir

süre önce En Yüce Kalem'in hazinesinden şu yüce söz çıkmıştı: 'Bu Gün, büyük ve kutlu bir gündür. İnsanoğlunda saklı olan her şey bu Gün'de açığa çıkmış ve çıkacaktır. İnsan gerçeğe ve dürüstlüğe yapışır, Emir'de sabit ve sağlam kalırsa makamı yücedir.'”

Anlayış sahibi her insan şu “Tanrı geçmişi affetmiştir. Bundan böyle herkes yaraşanı söylemeli...” beyanı üzerinde düşünecek olursa, hakaret ve çirkin sözlerin kesin bir hükümle nasıl yasaklandığını açıkça görecektir. Çünkü irfan sahipleri arasında kabul gören mevcut kurala göre, bu mübarek beyan hakaret ve küfür hakkında açık bir yasak getirmektedir.

Burada kastedilen, bu kuvvetli emri ve kesin ve mübarek hükmü çiğneyen kişinin affedilmez olduğudur.

Yani iç görüş sahipleri açısından şurası aşikâr, apaçık ve kesindir ki, hakaret ve kötü söze ilişkin yasak başlı başına bir hüküm ve bu en büyük Zuhur'a özgü buyruklardan biridir. Ulu Allah'ın yardımıyla, Kalem-i Âlâ'nın eserleri sayesinde bu yakışsız davranış ve sebep olduğu üzücü sonuçlar böylece dünya insanları arasında yok olacak ve Aziz Yuhanna'nın Zuhur gününde olacaklarla ilgili Vahiy Kitabı'nın 22.bölüm 3. ayetindeki “Artık hiçbir lanet kalmayacak” müjdesi gerçekleşecektir.

Sekizincisi: Ancak zorunlu hallerde silah taşınmasıyla ilgilidir. Bu hüküm diğer dinlerde olmayıp, Bahai dininde zorunlu ve önemli emirlerden birisi olarak kabul edilir. Bu hükmün ne kadar faydalı olduğu tamamıyla aşikârdır, apaçıktır. Kaç kişi öfkesini kontrol edemeyerek bunu elindeki silahı kullanarak dışa vurmuştur? Eğer cinayet işleyen kişi silahlı olmasaydı, öfkesi bir saat sonra muhtemelen yatışır ve suç işlenmemiş olurdu. Bunlar silah taşımanın

yarattığı küçük sorunlardır. İnsanların silah taşımaktan kaynaklanan ve büyük toplumsal olaylara ve devlet ve halkların büyük kayıplara uğramasına sebep olan daha büyük kötülükler vardır. Bunların ayrıntısına girilirse ifademiz özlü olmaz ve gereğinden fazla uzar; bununla birlikte milletlerin sıkıntıları ve insanların çektiği çileler idrak sahipleri için aşikârdır.

Dokuzuncusu: Adalet Evi'nin, Milli Mahfillerin (yani parlamentoların) ve Anayasal Hükümetlerin kurulmasının gerekliliği konusudur. Bu hüküm de bu dine özgüdür ve diğerlerinde yer almamaktadır. Diğer dinlerde despot hükümetlerin yeniden kurulması mümkündür. Çünkü dini hükümlerin kalıcılığına, düzenine ve devamlılığına duyulan bağlılık ve bunlara aykırı davranma korkusu, insan ruhunun derinliğinde öylesine kök salmıştır ki bu bağlılık ve korku bin yıl geçse ortadan kalkmayacak ve dinin ve hükümlerin yenilenmesinden başka bir yolla değişemeyecektir.

Bu satırların yazarının bu fırsattan yararlanarak arz ettiği ve Bahai dinine özgü hükümlerin bazıları kısaca bunlardır. Özet yapma zorunluluğu, bu En Büyük Zuhur'daki diğer özel hükümlere değinilmemesini gerektirmiştir.

Bunlar arasında bir hanımın, eşinin seyahate çıkması veya kendisinden haber alınmaması durumunda bilgilendirilmesini gerektiren ahlaki yasa vardır. Diğeri, kibir ve bencilliğin yasaklanmasıyla ilişkilidir. Bir diğeri sağlık tedbirleri ve temizlik kurallarına dikkat etmeyi ve pis ve kirli olandan tamamıyla sakınmayı tavsiye ve teşvik eden, her şeyde temizlik hükmüdür. Bunların arasında, uluslara mücadele ve savaşı ortadan kaldıracak ve güvenlik ve barışı koruyacak şekilde anlaşmaya varmak talimatını veren hüküm vardır. Bunun gibi birçok buyruk mevcuttur ancak ayrıntılı açıklamalar bu yazının sınırlarını aşar. Bu

en önemli görevi hakkıyla yapmak, kısa bir makaleyi değil uzun ve geniş çaplı bir derlemeyi gerektirmektedir. Ancak yazı her ne kadar farz edilenden daha ayrıntılı ve uzun olacak olsa da, yine de, irfan sahiplerine Bahai dininin kendine özgü bir özelliğini daha hatırlatmak zorundayım. Belki böylece bu en yüce Emrin bu büyük bağışı tüm parlaklığıyla idrak edilir ve bunun için temiz bir dille Mübarek ve Yüce Allah'a şükredilir.

O da şudur: Toplumsal felsefenin en derin problemlerinden birisi, tekelleşmeyi ve maddi gücü birkaç kişinin kontrol etmesini engellemektir. Bu konu filozoflar tarafından yıllarca tartışılmıştır. Avrupalı ve Amerikalı aydınlar, özellikle de Sosyalistler bu çapraşık sorunu çözmek için çabalarken, titiz tartışmalar ve derin analizler yaptılar. Avrupa ve Amerika'daki hükümetler bu konuya büyük önem verdiler ama yine de herhangi bir fikirde anlaşamadılar ve üstesinden gelinmesi imkânsız gibi görünen bu sorunun çözümü için, üzerinde uzlaşmış çıkar bir yol bulamadılar. Ama eğer insan, bu Emrin hükümlerine göre veraset konusunun ve mirasın varisler arasındaki dağılımının nasıl olduğuyla ilgili ilahi düzenleme üzerinde derinliğine düşünürse, bu çok önemli problemin nasıl basit bir anlayışla çözülmüş olduğunu görecektir. Maddi zenginliğin uluslar arasında dağılımı, en iyi şekilde düzenlenmiştir.

Madem insanın ölümü kaçınılmaz bir olaydır, eğer vefat edenlerin bıraktığı mal mülkün paylaşımı bu ilahi tavsiyeye göre yapılırsa, zenginliğin bir tekel oluşturacak bir ya da birkaç ailenin elinde toplanması ve diğerlerinin fakirlik ve zaruretini acısını çeken bir duruma terk edilmesi imkânsız olacaktır. Kudretli Yasa Koyucu bu önemli konuyu şu şekilde ele almıştır: Merhumun mirasçıları, insanlık âlemindeki aydınlanmış bireylerin ruhani babaları

olan öğretmenler de dâhil olmak üzere yedi kategoriye ayrılmıştır. Miras, dokuz rakamına kadar olan tamsayıların en küçük ortak katı olan 2520 hisseye bölünür. Mirasta hakkı olan bu yedi gruba giren varisler şunlardır: İlki çocuklar, ikincisi eş, üçüncüsü baba, dördüncüsü anne, beşincisi erkek kardeşler, altıncısı kız kardeşler, yedincisi öğretmenler. Sıralama, ölenin en yakınından başlayacak şekildedir. Her biri payını, tümünü kapsayacak şekilde, altmış sayısına göre alır. Allah bu yedi kategorinin sahip olduğu hakların eşit olduğuna ve her birisinin bu paylaşımdan payını alacağına hükmetmiştir.²⁸

Anlayış sahipleri bu yazılan üzerinde düşündüklerinde, bu hükmün uygulanışıyla maddi zenginliğin asla sınırlı sayıda kişinin tekelinde olmayacağını ve hiç kimsenin diğerlerinin mal mülkünü ele geçirecek kadar güçlü olamayacağını görecektir. Maddi zenginlik herkes arasında dolaşım halinde olacaktır. Tüm insanlık birbirinin mirasından faydalanacak ve bu maddi birikimden yararlanacaktır. Evet, insan Hz. Bab'ın Beyan Kitabı'ndaki paylaşım konusu üzerinde düşündüğünde oradaki durumun çocukların kazancını azalttığı sonucunu çıkarabilir; ancak Kalem-i Âlâ bu konuyla ilgili olarak Kitab-ı Akdes'te çocukların payını iki katına çıkararak bu endişeyi gidermiştir. Bu En Büyük Emir'de toplumun rahatlığıyla ilgili her şeyin sağlandığı ve dünya insanların işlerinin yeniden düzenlenmesi için bir planlamanın tüm boyutlarıyla yapıldığı, anlayış sahibi herkes için aşikârdır. Burada anlatılanlar Bay Easton'un itirazlarına kısa bir cevap olarak yeterlidir.

Şimdi, bu büyük Emri dünya insanların tüm asır ve çağlardaki diğer sistem ve dinlerinden ayıran özellikler

28 Bahai Dini'nin bu hükmü, vefat eden kişi bir Vasiyetname bırakmamış ise uygulanır. [ç.n.]

konusuna gelince: Eğer insaf ve irfan sahipleri insanlığın Rabbi'nin hükümleri üzerinde derinliğine düşünecek olurlarsa, hiç Őüphe yok ki Takdir-i İlahi'nin tesis ettiği kanunların mükemmelliğini göreceklere. Örneğin, Şu  c kesin ve çürütülemez emir, yani, birincisi zenginliğin tek elde toplanmasını ortadan kaldıracak ve sosyal paylaşım meselesini çözecek olan miras konusudur; ikincisi evrensel barış, silahsızlanma ve Őimdilerde savaş araç gereçleri için yapılan harcamaları azaltmakla ilgili uluslararası anlaşmalar konusudur;  c nc s  herkesin kazancını sağlayacağı ve böylece çiftçiler, iŐçiler vs. gibilerin üstündeki yükü azaltacak Şekilde, sanat veya ticaretle ilgili bir meslek sahibi olması emridir ki bu yükü, toplumdaki aylaklar ve iŐsizler yaratmaktadır.

İnsafly ve akıllı bu insanlar, dünyanın ıslahının ve insanlığın büyük tehlikelerden kurtuluŐunun bu En Büyük Zuhur'daki hükümlerin tatbikine bağlı olduğuna da Şahadet edecekler ve böylece Şu kutsal sözleri haykıracaklardır: “Yerin ve Melek t'un Maliki olan Allah, mübarektir!”

KapanıŐ

Bu noktada sözlerimize son veriyor ve bu yazının sonunda Mübarek ve Yüce Allah'a yalvarıyoruz ki Bay Easton ve diğer ink rcılara, kendilerine gönderileni adil ve tarafsız bir ruhla görebilmeleri için i görüş ve irfan ışığı bađıŐlasın ve bu insanları İlahi Emrin Gerçekliği'ni anlayarak kurtuluŐ, yaşam, mutluluk ve refaha kılavuzlasın. Ve Allah isterse, bu zor değildir.

*Mirza Ebu'l-Fazıl Gulpaygani tarafından
28 Aralık 1911'de, Suriye'de yazıldı.*